

Familiedag 2022 Vogelwerkgroep Nederweert

‘Vogelwerkgroep Nederweert’ is een actieve vereniging met een gezellige groep leden die van de omgeving, de natuur en in het bijzonder van de vogels daarin willen genieten, en hoe meer kennis je daarvan hebt hoe meer je thuis kunt brengen van wat je hoort en ziet, waardoor je er nog meer van geniet. Vandaar dat we graag van elkaar leren.

Op zondag 9 oktober vierde ‘Vogelwerkgroep Nederweert’ haar familiedag waarop onze leden en hun vrienden, kennissen en familieleden werden uitgenodigd om mee te doen met onze gezellige activiteiten. Na door sombere weersvooruitzichten voor de zekerheid een week verzet te zijn, hadden we die zondag uitstekend najaarsweer, droog en bij vlagen zelfs zonnig en warm.

Binnen onze vereniging zijn een groot aantal werkgroepen actief en het leek de organisatoren leuk om de leden en hun aanhang dit jaar eens kennis te laten maken met een aantal daarvan. Daar we nooit alle werkgroepen op één dag kunnen belichten, hebben we een keuze moeten maken die ontstond door de route van de fietstocht.

Om onze activiteit op deze familiedag een educatief tintje te geven hebben we van de fiets- en wandeltocht een puzzeltocht gemaakt die niet te lang mocht worden en bij onze gastheer op de Colusdijk uit moest komen. Het eindpunt lag eerder elders maar toen deze mogelijkheid zich voordeed hebben we dat aanbod met beide handen aangepakt.

Het startpunt lag in kanaalpark ‘De Heerlijkckheid’. Na een woord van welkom en enige uitleg van Jo en Henk kregen alle deelnemers, naast een flesje water, een appel en een pen, de routebeschrijving en het antwoordformulier uitgereikt. (Zie bijlage 1.) De vier groepen deelnemers vertrokken met een interval van een kwartier.

Het dichtstbij het startpunt ligt op Hulsen de opslag van de steenuilenkasten dus werd dat de eerste stop van maximaal een kwartier. Hier werden de eerste twee vragen voor de puzzeltocht uitgereikt.

- Vraag 1 In welk jaar is 'Vogelwerkgroep Nederweert' opgericht?
Vraag 2 Hoeveel leden heeft 'Vogelwerkgroep Nederweert' ongeveer?

Op deze locatie was informatie te vinden over het werk van de steenuilenwerkgroep en lieten Har en Jan martervrije steenuilenkasten zien. (Zie bijlage 2.) Hier kwamen bij de volgende stop weer vragen over.

Wie is het grootste steenuilskuiken?

De tweede stop van een kwartier was aan de Kwegt waar een opstelling was gemaakt door de werkgroep landschapsbeheer. Hier werden de vragen over steenuilen en hun werkgroep uitgereikt.

- Vraag 3 Hoeveel steenuilenkasten controleert de vogelwerkgroep ongeveer?
- Vraag 4 Hoeveel broedsels brengt één steenuil jaarlijks meestal voort?
- Vraag 5 Hoeveel jonge steenuiltjes heeft de werkgroep dit jaar geteld?
- Vraag 6 Hoe oud worden steenuiltjes in het wild gemiddeld?
- Vraag 7 Waarom hebben steenuilenkasten zo'n omslachtige ingang?

Op deze locatie vertelde Michiel iets over het nut en de wijze waarop deze werkgroep landschapsbeheer uitvoert (Zie bijlage 3.) waar bij de volgende stop weer vragen over kwamen.

Uitleg over landschapsbeheer aan de Kwegt

Via Schoor, sluis 15, Randweg-Zuid, de carpoolplaats, Boeket en de Colusdijk kwamen de deelnemers aan bij het melkveebedrijf van Jacob Pustjens aan de Colusdijk vanwaar de route wandelend vervolgd werd.

Van de 33 deelnemers viel er slechts één met panne maar na te zijn opgehaald door de bezemwagen kon hij op de Colusdijk weer bij zijn groep aansluiten. De route ging te voet richting Weerterbos waar al bij de eerste akker de derde stop van een kwartier was. Hier kreeg men vragen het over het landschapsbeheer.

- Vraag 8 Waarom voert 'Vogelwerkgroep Nederweert' beheerwerk uit?
- Vraag 9 Uitlopers van bomen en struiken die we verwijderen noemen we?
- Vraag 10 Wat zijn de twee meest verwijderde soorten bomen?
- Vraag 11 Waarom werden er vroeger zoveel naaldbossen aangeplant?
- Vraag 12 Welke bijzondere vogel profiteert van het beheer van heidevelden?

Op deze derde stop vertelde Leon over de akker- en weidevogelwerkgroep en de wijze waarop zij deze groep vogels proberen te beschermen. Om de deelnemers mee te nemen in de wijze waarop nesten van akker- en weidevogels beschermt worden, kregen zij ter plekke een opdracht i.p.v. vragen achteraf.

Op een akker langs de route waren fictieve nestlocaties met stokken gemarkeerd. Aan een aantal van deze stokken, met opvallend oranje tape aan het uiteinde ervan, zaten afbeeldingen van nesten met eieren en/of een jonge vogel (pul). De opdracht was om er met de verrekijker achter te komen hoeveel eieren, al dan niet gepredeerd, en/of jonge vogel(s) er in die nesten lagen en van welk soort vogels de verschillende soorten eieren waren. Iedereen kreeg een antwoordformulier met een voorbeeld van de verschillende soorten eieren mee. ([Zie bijlage 4 voor de info over deze werkgroep en de opdrachten en uitkomsten.](#))

Gemarkeerd nest waardoor de agrariër er makkelijker omheen kan werken.

Vanaf deze opdracht trok de route over de Appeldijk het Weerterbos in naar de vierde stop waar Huub vertelde over het inventariseren van zeldzame en schaarse broedvogels in Nederweert. Ook hier geen vragen maar een opdracht in de vorm van een inventarisatie van een gebied dat bestond uit een weiland van onze gastheer en het stuk privébos van Huub.

Op weg naar Huubs privébos bleek David de kabouter thuis te zijn.

Hier waren afbeeldingen van verschillende soorten vogels opgehangen en bij de vogels die worden meegenomen in de telling stond de afkorting van hun naam zoals die op telkaarten worden genoteerd. Het was de bedoeling deze afkortingen op de juiste wijze en op de juiste plek te noteren. Deze opdracht mocht iets langer duren daar je bij een telling vooraf nooit kunt zeggen hoe snel je klaar bent. ([Zie bijlage 5 voor de info over deze werkgroep en de telkaarten.](#))

Op zoek naar vogels in het telgebied in en rond Huubs privébos.

In het stuk privébos van Huub hangen tientallen nestkasten waar voornamelijk bonte vliegenvangers in broeden waarvan er de laatste jaren ontzettend veel geringd zijn. Dat is bijna een werkgroep op zich dus ook hier werd aandacht aan geschonken. ([Zie bijlage 6.](#))

Geringde juveniele bonte vliegenvanger.

Vanaf het telgebied liep de route terug naar Pustjens via een bospad dat vanaf de Appeldijk naar de Colusdijk loopt. Omdat het Weerterbos, en dit soort paden in het bijzonder, zo'n belangrijk biotoop is voor gezonde populaties van uiteenlopende, al dan niet zeldzame, vlindersoorten werd ook daar aandacht aan geschonken. (Zie bijlage 7.)

Vlinderoute over het bospad en de vlinders die je zoal aan kunt treffen in het Weerterbos.

Eenmaal terug bij het melkveebedrijf van Jacob Pustjens kregen de deelnemers de laatste vragen uitgereikt. (De eerste groep moest er even op wachten daar ze nog bij stop 3 in een mapje zaten.)

Vraag 13 Welke soort vogel heeft Frank de laatste jaren veelvuldig geringd?

Vraag 14 Hoeveel waren dat er de laatste twee jaar in totaal?

Vraag 15 Welke bijzondere vlindersoort kun je in het Weerterbos aantreffen?

Tevens stond daar een bescheiden lunch klaar die eigenlijk rond het middaguur genuttigd zou gaan worden. Er was bij het opnemen van de route echter geen rekening gehouden met het "Pom pom pom" tempo van gezellig kletsende groepen deelnemers dat daardoor veel lager lag dan het tempo waarop de route was gecontroleerd dus liep deze gezellige dag een dik uur uit.

De lunch bleek veel minder bescheiden dan werd aangekondigd en was de dag ervoor bij en door Ria voorbereid met de hulp van o.a. Toke zodat al het snijden, koken en samenstellen van de salades op één middag te doen was.

Tijdens het eten zijn alle antwoorden op de vragen en de opdrachten in het veld gegeven (Zie bijlage 8). Hieraan voorafgaand werd uitgelegd dat het de organisatie erom ging dat iedereen het tijdens deze familiedag naar de zin zou hebben en er hopelijk ook nog iets van op zou steken. Het ging er bij deze puzzeltocht dan ook niet om of je alle vragen en opdrachten goed had maar dat je er iets van opstak en er plezier aan beleefde. Om die rede kwamen de winnaars van die dag niet het behaalde resultaat maar uit een loting.

Daar het doen van bijzondere waarnemingen vaak ook een lot uit de loterij is, heeft de organisatie het lot laten bepalen wie de drie winnaars waren en het boek; 'Het eiland van Weert' mee naar huis mochten nemen. Dit boek handelt over de bijzondere natuur in Weert en omstreken en leert de lezer deze omgeving beter te kennen en motiveert om er nog meer op uit te trekken en ervan te genieten.

Iedereen die aangaf dit boek te willen winnen, deed een papiertje met zijn of haar naam in een bak waar onze gastheer van deze familiedag, Jacob Pustjens, vervolgens drie winnaars uit trok. Zo konden zelfs de makers van de puzzeltocht meedingen naar de prijzen daar het kennisniveau er niet meer toe deed. De winnaars bleken uiteindelijk allen deelnemers te zijn.

Na de trekking hield Jacob het woord om in grote lijnen zijn professionele levensverhaal te vertellen en uiteen te zetten hoe hij meer en meer de biologische kant op is gegaan waardoor hij nu zoveel mogelijk regeneratief probeert te boeren waarbij hij produceert zonder mest e.d. aan het land toe te hoeven voegen. Door zijn koeien bijvoorbeeld maar drie dagen op een stuk weiland te laten grazen en ze dan weer te verplaatsten, krijgt het weiland de kans zich weer op natuurlijke wijze te herstellen.

De fantastisch locatie voor de lunch bij onze gastheer Jacob Pustjens en zijn vrouw aan de Colusdijk.

Na deze zeer interessante uiteenzetting van zijn bedrijfsvoering gaf hij aan dat boeren uit deze regio de samenwerking met verenigingen als de onze zoeken om bijvoorbeeld ongedierte te helpen bestrijden. Daar gif verboden is, zoeken agrariërs naar andere manieren om bijvoorbeeld ratten van hun bedrijf te houden en denken daarbij aan roofvogels maar missen de kennis om deze naar hun bedrijf te lokken en hopen daarbij op onze steun. En mooi punt om samen in op te kunnen trekken.

Jo Kluskens sloot de dag af met een woord van dank, eveneens een boek, een aardigheidje en een bloemetje voor onze gastheer en zijn vrouw en dank aan alle medewerkers die deze familiedag hebben helpen organiseren. Onze gastheer voor het openstellen van de locatie, zijn boeiende levens(werk) verhaal en het regelen van de toiletunit, Thijs voor het ophalen en terugbrengen van biertafels, Jos en May voor materiaal en hulp die de catering mogelijk maakte, alle medewerkers op de locaties die onderweg zijn aangedaan en uiteraard alle leden van de organisatie te weten: Ria, Toke, Huub, Leon, Henk en Michiel.

Nadat de stof was opgetrokken konden we terugkijken op een geslaagde familiedag editie 2022.

(Men had het die dag zo druk met de opdrachten en elkaar dat er amper foto's van zijn gemaakt.)

. Werkgroepen ‘Vogelwerkgroep Nederweert’.

- [Basiscursus Vogelkijken](#) Coördinator: Jos Reemers. (06-10421942).
- [Stenuilen](#) Coördinator: Har Luijten. (0495-633392).
- [Kerkuilen](#) Coördinator: Peter Ekers. (06-25491414).
- [Akker- en Weidevogels](#) Coördinator: Willem Maris. (06-29121218).
- [Inventarisatie](#) Coördinator: Thijs Loven. (06-27992922 of 0495-626112).
- [Landschapsbeheer](#) Coördinator: Michiel Zwaneveld. (0495-632404).
- [PTT \(Punt Transect Telling\)](#) Coördinator: Thijs Loven. (06-27992922 of 0495-626112).
- [Midwintertelling](#) Coördinator: Thijs Loven. (06-27992922 of 0495-626112).
- [Vlechtheggen](#) Coördinator: Jos Reemers. (06-10421942)